

ویژه نامه نقش اصناف و بازاریان در سُروری انقلاب اسلامی

انقلاب اسلامی، بالنده و مقتدر، چون کوه استوار

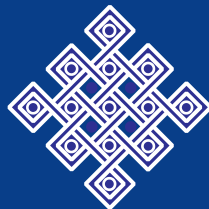
فدایان ملت

اصناف بازوان ستبر انقلاب بنده.

اتحادیه ها و اتاق های اصناف سراسر کشور

www.otaghasnafairan.ir

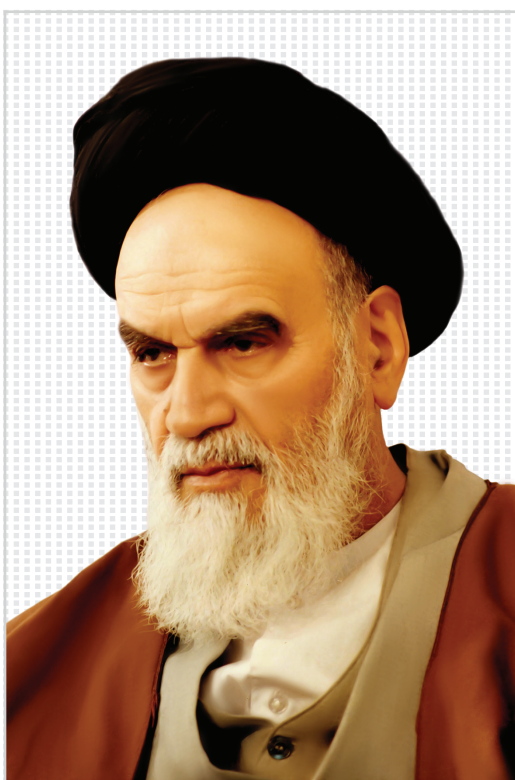

ویژه نامه نقش اصناف و بازاریان در پیروزی انقلاب اسلامی

به کوشش: مدیریت روابط عمومی اتاق اصناف ایران
تجربه: مهدی خدایی مهر، الهام علی آبادی، مزده پورزکی و یوسف لطفی
عکس: میثم محمدی
طراح و گرافیک: فاطمه رنجبر

www.otagheasnafeiran.ir

حضرت امام خمینی (ره):

اصناف و بازاریان بازوان ستمبر انقلاب هستند.

ویژه نامه نقش اصناف و بازاریان در پیروزی انقلاب اسلامی

مقام معظم رهبری:

بازاریان متدین در سراسر کشور از اولین گروه‌هایی بودند که به ندای امام راحل در طول نهضت لبیک گفتند. از اول انقلاب کسبه و اصناف، در میدانهای انقلاب - راهپیماییها و جبهه‌ها و کمکهای مالی - حضور خوبی داشتند. پس، ما این قشر را یک قشر اسلامی و انقلابی می‌شماریم.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا

حق آمد و باطل نابود شد؛ به حقیقت، باطل نابودشدنی است.

«آیه ۸۱ سوره مبارکه الإسراء»

خداوند سبحان را شاکریم که ملت شریف ایران را از نعمت اسلام، ولایت و رهبری‌های حکیمانه و پیامبر گونه حضرت امام خمینی (رضوان الله تعالی علیه) و خلف صالح و شایسته ایشان حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای (مدظله العالی) برخوردار ساخت تا در پرتو انقلاب اسلامی و اندیشه الهی و منبع پیر روشن ضمیر جماران، ایران و ایرانی به عنوان پرچمدار احیای تمدن اسلامی و زندگی در سایه حاکمیت اسلام الکوی نجات بخش جامعه بشری در عصر "جاهلیت مدرن" مورد توجه جهانیان قرار گیرد.

با گذشت بیش از چهار دهه از انفجار نور و وقوع معجزه قرن، گفتمان مقتدر و منحصر به فرد انقلاب اسلامی که بر مبنای اصول، مبانی و ارزش‌های اسلام ناب محمدی (ص) و با اراده ولی فقیه و رهبری انقلاب تولید و با شاخصه «دفاع از مظلوم» و «ستیز با ظالم» در سپهر جهانی تبلور پیدا کرده است؛ برغم زنجیره‌ای از نقشه‌ها و توطئه‌های شیطانی نظام سلطه و صهیونیسم، هم اکنون انسجام، اقتدار و سازمندی جبهه مقاومت را فراتر از جغرافیای ایران و منطقه رقم زده است.

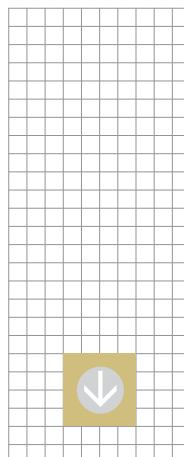
جامعه بزرگ اصناف و بازاریان نیز در اقیانوس بیکران ملت غیور و سربلند ایران اسلامی، چون همیشه وفاداری و اعتقاد و التزام خود را به مبانی قدسی جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌کنند. بدون تردید اصناف و بازاریان که به تعبیر امام راحل (ره) مفتخر به لقب «بازوان ستبر انقلاب» هستند، در آستانه ۴۳ سالگی انقلاب اسلامی، «وحدت»، «تلاش مضاعف» و «ساختار گری» را به عنوان راهبرد ادوار پیش رو ترسیم کرده و با تمام توان به دفاع از آرمان‌های امام راحل (ره) و منویات مقام معظم رهبری در گام دوم انقلاب خواهند پرداخت.

خیل عظیم اصناف نیز که توانسته است طی دهه‌های گذشته از معابر سخت، صعب‌العبور و طاقت‌سوز عبور کنند، برای سال‌های پیشروی عمر پربرکت جمهوری اسلامی برنامه‌های متعدد و متنوعی دارند. بی‌گمان تمام این اهداف در راستای تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی و تکیه بر توان داخلی و تقویت جهش تولید، با تکیه بر منویات مقام معظم رهبری تعریف شده است.

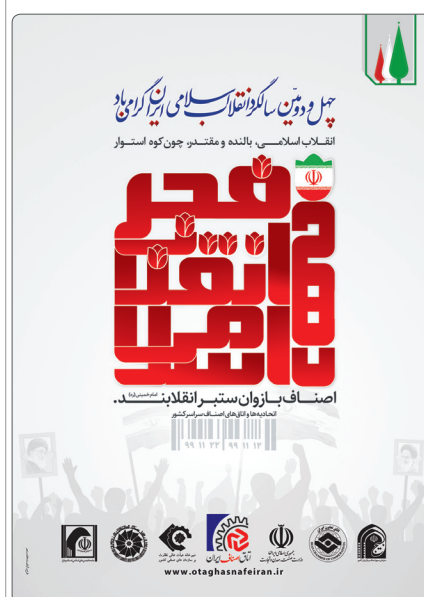
گرچه در سالی که گذشت بحران شیوع و بروس کرونا فشارهای زیادی بر پیکره اصناف وارد ساخت اما اثربخشی در افزایش «تولید ناخالص ملی»، توسعه «صادرات غیر نفتی»، «اشتغال‌زایی»، «رونق اقتصادی» و «روزآمد» کردن و نوین‌سازی واحدهای صنفی در زمره اصلی‌ترین اهداف اتاق اصناف ایران برای آینده روشنتر در عرصه اقتصادی ایران اسلامی، فراموش نشده است.

خانواده بزرگ اصناف و تشکلهای صنفی از تمامی ظرفیت‌های خود برای هر چه باشکوه‌تر برگزار کردن دهه فجر امسال بهره خواهد برد و جمعیت ۲۷ میلیونی اصناف کشور اعم از کارآفرینان صنفی و شاغلان در بیش از ۳ میلیون واحد صنفی مانند همیشه در کنار ملت ایران یوم الله ۲۲ بهمن را «فرصتی مبارک» برای تجدید پیمان با آرمان‌ها و ارزش‌های انقلاب اسلامی، امام و شهدای تاریخ ساز، بیعت دوباره با مقام معظم رهبری و نمایش توانمندی‌های سرشار خود به جبهه گسترده بدخواهان نظام که تغییر ماهیت انقلاب و نظام جمهوری اسلامی را هدف گذاری کرده‌اند قلمداد و این پیام قاطع و معنادار را به آنان می‌دهد که با «لیک به رهبری معظم» روح تازه‌ای در کالبد انقلاب و نظام اسلامی دمیده و بار دیگر عزت و اقتدار ایران عزیز را بیمه خواهند کرد.

روابط عمومی اتاق اصناف ایران

بنایانه اتاق اصناف ایران به مناسبت چهل و دومین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی

ورژنه نامه نقش اصناف و بازاریان در پیروزی انقلاب اسلامی

پیام رئیس اتاق اصناف ایران به مناسبت دهه فجر

سعید ممبینی

رئیس اتاق اصناف ایران

ایام الله دهه مبارک فجر و روزهای گرامیداشت پیروزی انقلاب اسلامی، یادآور اراده و عزم ملت ایران برای فردهای بهتر و وحدت و یکدلی در جهت تعالی جامعه و پایش و مراقبت دائمی از دستاوردهای آن است. پس از سال‌ها حکومت طاغوت، سرانجام بهمن ماه سال ۵۷، روزهای مهم و تاریخی در این کشور رقم خورد که به عنوان یکی از مهمترین جنبش‌های مردمی و یکی از تاثیرگذارترین حرکت‌های سیاسی انقلابی در سراسر دنیا به شمار می‌رود.

۱۲ بهمن ماه سال ۱۳۵۷ سالروز ورود تاریخی امام راحل (ره) به میهن عزیزمان؛ یک روز خجسته و بزرگ در کشور ماحسوب می‌شود و این بازگشت مقدمه‌ای برای حرکت بی‌سابقه ملت ایران در به ثمر رساندن انقلاب شکوهمند اسلامی بود. پیروزی انقلاب اسلامی بدون شک از بزرگ‌ترین افتخارات و دستاوردهای ملت مسلمان ایران است که در سایه یکپارچگی، وحدت کلمه، حقیقت‌خواهی، ظلم‌ستیزی، بیداری و آزادی‌خواهی مردم به وقوع پیوست.

اصناف و بازاریان همان گونه که امام خمینی (ره) بدان اشاره فرمودند، در دوران انقلاب پشتوانه بزرگی برای پیشبرد اهداف انقلاب اسلامی به شمار می‌رفتند. با بررسی نقش اصناف و بازار در انقلاب اسلامی می‌توان به وضوح دریافت که بازاریان با توجه به ارتباط نزدیک با روحانیت و مراجع، در بسیاری از حرکت‌های اصلاحی جامعه مشارکت

فعال داشتند. بست نشینی، تعطیلی بازار، تأسیس صندوق قرض الحسنه در بازار یا مساجد برای کمک به انقلابیون و نیز مستمندان، پشتیبانی مالی تظاهرات و جنبش‌های مردمی و تحصن در مساجد از جمله فعالیت‌های اصناف در به ثمر رسیدن نهضت امام (ره) به حساب می‌آید. با بررسی نقش بازار در انقلاب اسلامی چه قبل از پیروزی و چه پس از آن و در دوران دفاع مقدس به ویژه شرایط کنونی کشور که دنیای استکبار با تمام قوا کمر به تضعیف انقلاب بسته است؛ اصناف با عمل به منویات رهبر فرزانه انقلاب، نقش تعیین کننده و سرنوشت‌سازی در توسعه و پیشرفت کشور به ویژه در زنجیره تامین و توزیع کالا و خدمات به صنایع، شرکت‌ها و مردم عزیز ایران ایفاء کرده و می‌کنند.

اینک بر ماست که قدر دان خون شهداء امام شهیدواراه متعالی شهدای ارجمند انقلاب باشیم و برای بالندگی بیش از پیش ارزش‌های نظام و انقلاب که اکنون تحت زعامت و رهبری عالمانه مقام معظم رهبری عرصه‌های نوینی در جهان اسلام و نظام بین الملل گشوده است، کوشا بوده و تلاش کنیم.

قطعا ایران اسلامی با عبور از تمامی دشواری‌ها و مشکلات، به جایگاه رفیع‌تری که شایسته و درخور ظرفیت‌ها و توانمندی‌های ملت عزیز ایران است خواهد رسید و به ویژه در عرصه مهم و حیاتی اقتصاد که کلید توسعه در سایر حوزه‌ها است با مشارکت بخش‌های خصوصی و دولتی و تمام دلسوزان و صاحب نظران، بتواند گام‌های بزرگی در مسیر رشد و تعالی بردارد.

انقلاب اسلامی
ایران، تحول مردمی
بزرگ و شگرف در
تاریخ بود، حرکتی
سرنوشت‌ساز که بر
اساس تعالیم الهی،
رهبری حضرت امام
خمینی (ره) و
فداکاری‌های شادان‌ها
وجان‌فشان‌های
ملتی منسجم و
خداجوی و پیرو
ولایت، که با ایثار
خون خود توانستند
سبب بارور شدن
ارزش‌های معنوی و
فرهنگ متعالی اسلام
شوند

سیری در تاریخ شفاهی حضور اصناف در جنبش‌های مردمی و انقلاب اسلامی (۱۳۳۲ تا ۱۳۵۷)

اعتراضی در میان است و ماجرای در حال وقوع. در واقع اعتصاب بازار به مانند یک شبکه خبری در دوران فقدان وسایل ارتباط جمعی عمل می‌کرد.

برای اینکه تحلیل درستی از وقایع انقلاب داشته باشیم لازم است سالهای پیش از آن یعنی از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ تا ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ و پس از آن رابه اختصار بررسی کنیم. حکومت مصدق اولین حکومتی بود که پس از سال‌ها مبارزه به عنوان حمایت از ملت روی کار آمده بود لذا همه مردم از جمله اصناف سعی می‌کردند صمیمانه از او حمایت کنند. بازاریان با تعطیل کردن بازار، صادرات نفتی در زمان تحریم خرید نفت ایران، شرکت در تظاهرات و خرید اوراق قرضه ملی از حکومت مصدق پشتیبانی کردند. مجمع مسلمانان مجاهد وابسته به آیت الله کاشانی با رهبری شمس قنات آبادی متشکل از اصناف و بازاریان بود که پس از تیر ۱۳۳۱ از مصدق جدا شدند. پس از کودتای ۲۸ مرداد بازار به مبارزه و مقاومت علیه استبداد ادامه داد و گروهی از بازاریان زندان و تبعید

از دیدگاه بسیاری از مورخان و تحلیلگران انقلاب اسلامی، اصناف جزء گروه‌های نخستین انقلابیون مذهبی بوده و نقش و تأثیر آن در سرنگونی رژیم پهلوی حیاتی و انکارناشدنی است.

اهمیت و تأثیرگذاری تاریخی بازار سنتی در تاریخ تحولات سیاسی و اجتماعی ایران و به خصوص انقلاب اسلامی، نه فقط به این خاطر است که بازار، اساس و ستون فقرات ساخت اجتماعی و اقتصادی جامعه شهری ایران را تشکیل می‌دهد، بلکه به خاطر داشتن ارتباط تنگاتنگ تاریخی و سازمانی آن با مراکز و مؤسسات مذهبی است. بازاری‌های سنتی در همراهی با روحانیت مبارز شیعه در هر نوع حرکت اجتماعی و سیاسی مهمی چون قیام تنباکو، نهضت مشروطه، جنبش ملی شدن صنعت نفت، قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ و انقلاب اسلامی شرکت داشته‌اند. اهمیت بازار در مفهوم «بستن» یا «تعطیلی مغازه‌ها» به اوج خود می‌رسید. به این معنی که وقتی در شهر شایع می‌شد «دکان‌ها را بستند» و یا «بازار به حالت تعطیل درآمده» همگان می‌فهمیدند

انقلاب اسلامی ایران به عنوان یکی از مهم‌ترین رویدادها و تحولات سیاسی - اجتماعی قرن بیستم و به مثابه تنها انقلاب مذهبی چند قرن اخیر، توجه بسیاری از اندیشمندان را به خود معطوف داشته است. انقلاب اسلامی نشانه بلوغ و تکامل نسبی جامعه ایران در تمامی ابعاد است و این جریان رو به رشد است که به سمت بلوغ کامل در سطوح مختلف در حال حرکت است. از یک سو شاهد بلوغ روحی و عاطفی جامعه در اظهار برائت و نفرت از دشمنان داخلی، نظام سلطه جهانی و تبرّی و مقابله با فرهنگ دنیامحور آنان و عکس‌العمل در برابر تمدن دین‌ستیز حاکم و از سویی دیگر بلوغ عملی و رفتاری نیز در انقلاب مشاهده می‌شود؛ چرا که برخلاف انقلاب مشروطه یک رهبری و سازماندهی منسجم و واحدی بر آن حکم فرما بوده است که هم زمان توانایی مدیریت صحنه، حوادث و اتفاقات، شناخت دشمن خارجی و داخلی و خنثی‌سازی توطئه‌ها و کنترل بحران‌ها، سازماندهی عواطف، هیجانات و شور انقلابی مردمی و ایجاد انسجام در عمل و موضع‌گیری و سرانجام اقدام مناسب و مدیریت هوشمندانه را در تمامی صحنه‌های انقلاب، همراه با صبر و بصیرت به عهده دارند.

ویژه‌نامه نقش اصناف و بازاریان در پیروزی انقلاب اسلامی

بازار شده بود، علاوه بر اثرات سیاسی، تزلزل اقتصادی حکومت را هم در پی داشت. فلج کردن اقتصاد عمومی کشور بسیار هولناک و از آن هولناک‌تر توقف چرخ زندگی روزانه مردم و زیان‌های ناشی از آن بود. بازار برای جلوگیری از این خطر، دست به ابتکار عمل زد و با تشکیل تعاونی‌های محلی، ما یحتاج اولیه هر محله را به دست افراد نیازمند می‌رساند.

اعتراضاتی می‌دانند که در کمتر از ۴۰۰ روز بعد به فروپاشی سلطنت پهلوی در ایران انجامید. نخستین تعطیل عمومی بازارهای سراسر ایران، در تاریخ ۲۴ مهر ۱۳۵۷ در پی دعوت امام خمینی(ره) به مناسبت چهلمین روز شهادت جمعه سیاه اتفاق افتاد. توالی اعتصاب‌ها، در سال‌های ۵۶ و ۵۷، که بیشتر منجر به تعطیل شدن مراکز اقتصادی از جمله

دستگاه را با سرافرازی تحمل کردند. در ۳۰ مرداد دولت زاهدی دستور بازکردن بازار را صادر کرد اما بازاریان ممانعت کردند تا اینکه عمال کودتا به این حيله متوسل شد که بازاریان تا مراجعت شاه به ایران حاضر به بازکردن دکان خود نیستند که در این موقع تصمیم بازاریان بر این شد که مغازه‌ها را قبل از برگشت شاه باز کنند.

حرکت جدی بعدی بازار قیام علیه رفراندوم شاه بود که در ششم بهمن ۱۳۴۱ به آراء عمومی گذاشته شد. آیت الله خمینی(ره) طی اعلامیه‌ای این رفراندوم را خلاف اصول و غیرقانونی اعلام کرد. هنوز ساعاتی از پخش این اعلامیه نگذشته بود که بازاریان و کسبه جنوب تهران، دست از کار کشیدند و بازار یکسره تعطیل گردید.

اما یک سال بعد، قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ را می‌توان آغاز به وجود آمدن نوعی گرایش بازاریان از ملی‌گرایی به ایدئولوژی اسلامی، تحت هدایت روحانیت دانست. ائتلاف نانوشته‌ای که پس از قیام ۱۵ خرداد بین بازاریان و روحانیون به ویژه امام خمینی(ره) تا سال ۱۳۵۷ ادامه یافت.

امام خمینی از رژیم به دلیل رواج فساد، تقلب در انتخابات، نقض قانون اساسی، سرکوب مطبوعات و احزاب سیاسی، از بین بردن استقلال دانشگاه، اعطای کاپیتولاسیون به بیگانگان و تضعیف و نابودی اعتقادات اسلامی به شدت انتقاد کرد و با انتشار خبر دستگیری ایشان در ۱۵ خرداد ۴۲، در تهران مغازه‌ها تعطیل و تظاهرات میدان بارفروشان و بازار در میدان ارگ به اوج خود رسید.

پس از خرداد ۱۳۴۲ مبارزات مسلحانه و مخفی در حدود ۱۲ سال به طول انجامید و موجب تشدید سرکوب بازار در سال ۱۳۵۴ شد. اما در ۱۷ دی ۱۳۵۶ در پی انتشار مقاله توهین آمیز در روزنامه اطلاعات در مورد امام(ره)، آتش مبارزات مردم و بازاریان علیه رژیم زبانه کشید.

بازاریان، طلاب و دانشجویان به هم پیوستند و به خیابان‌ها ریختند و بسیاری انتشار این مقاله را یکی از اصلی‌ترین دلایل اوج گرفتن

اتاق اسناد ایران

چهل و دومین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی

وَحَسْبُ الْبَيْتِ لِلَّهِ الَّذِي هُوَ الْغَنِيُّ الرَّحِيمُ

اقدامات خانواده و دوستان طیب به جایی نرسید و حکم اعدام او در بامداد روز ۱۳۴۲/۸/۱۱ در ساعت ۵:۱۰ در میدان تیر حشمتیه به اجرا درآمد. طیب حاج رضایی و حاج اسماعیل رضایی در همان تاریخ اعدام شدند و پیکرهای ایشان را در شاهزاده عبدالعظیم در راهروی ورودی دفن کردند، این بنا بر وصیت خود ایشان بود، تا زوار از روی قبرش عبور کنند.

طیب حاج رضایی
صنف: میوه فروش

حاج اسماعیل رضایی
صنف: میوه فروش

حاج اسماعیل رضایی فرزند لطف‌الله متولد ۱۳۰۴ ش در تهران، از دوران نوجوانی به شغل بار فروشی در میدان میوه و تره بار تهران روی آورد. مقلد امام خمینی (ره) بود و در رسیدگی به خانواده‌های بی‌سرپرست نهایت تلاش را می‌نمود. در ساخت مسجدی در محله بیسیم نجف آباد تهران همت گماشت و بسیاری از مساجد بر اثر مساعدت و همراهی او فرش شده بود. او یکی از عناصر اصلی پخش اعلامیه‌های حضرت امام (ره) در سطح تهران بود و در سازمان دادن هیئت‌های مذهبی در روزهای تاسوعا و عاشورای ۱۳۴۲ نقش مؤثری داشت. رفاقت او با طیب حاج رضایی - همکار میدانی - قدمتی ۲۰ ساله داشت.

به هنگام تحریم خرید و فروش و مصرف پیسی کولا توسط مراجع تقلید به علت وابستگی مالک آن به فرقه بهائیت، و صرف بخشی از درآمد آن در راه مبارزه با اعتقادات مذهبی شیعیان یک تظاهرات با شکوه مذهبی بر ضد بهائی‌ها سامان داد. و در بنای مسجد صاحب الزمان (عج) واقع در خیابان آزادی نقش اساسی داشت. ارتباط او در بین روحانیت، عمدتاً با مرحوم لاله زاری بود. ایادی دستگاه، ظاهراً بیش از هر چیز، به علت نقشی که او بر ضد بهائی‌ها در چراغانی و بنای مسجد صاحب الزمان داشت از شخص وی انتقام گرفتند.

طیب حاج رضایی فرزند حسینعلی در سال ۱۲۸۰ ش در محله صام پزخانه «تهران» دیده به جهان گشود. پدرش از اهالی قزوین بود که به تهران مهاجرت کرده بود و ریاست بوته فروشی‌ها را بر عهده داشت، کار او تقسیم‌بندی بوته برای سوخت نانواپی‌ها بود. طیب از همان اوان جوانی به جرگه باستانی کاران و لوطیان پیوست و پس از بازگشت از خدمت سربازی نامش بر سر زبان‌ها افتاد.

بارها به دلیل دعوا و درگیری‌های جاهلانه دستگیر شده بود و به زندان رفته بود. وی در سال‌های جوانی سابقه خوبی نداشت. به دلیل اقداماتی که در ۲۸ مرداد به نفع تاج و تخت انجام داده بود، همواره مورد توجه محمدرضا پهلوی بود و حتی یک طیانچه از شاه هدیه گرفته بود. شهید طیب حاج رضایی را حر انقلاب لقب دادند. زیرا از لشکر یزید به زیر بیرق امام حسین (ع) پناه برد. او در دل عشق حسین را داشت. در اواخر سال ۱۳۴۱ و اوایل ۴۲، طیب دچار تحول درونی شد و بارها دوستان و آشنایان از دهانش شنیده بودند که گفته بود: «خدایا پاکم کن، خاکم کن»

شهید طیب حاج رضایی به اتهام مشارکت و همکاری در قیام ۱۵ خرداد در تهران دستگیر و زندانی شد. به طوری که فرمانداری نظامی تهران و حومه که در آن زمان تحت ریاست "سپهبد نصیری" بود، طی گزارش ویژه به شاه اعلام کرد، شخص طیب حاج رضایی مسؤول اصلی این اقدامات است.

در زندان او را شکنجه می‌کردند و می‌گفتند، بگو از خمینی پول گرفته‌ام و این غائله را به راه انداخته‌ام؛ ولی او می‌گفت من عمر خود را کرده‌ام، بنابراین حاضر نیستم در پایان عمر خود به کسی که جانشین ولی عصر (عج) است و مرجع تقلید هم هست، تهمت بزنم.

آشنایی با برخی شهدای شاخص اصناف در نهضت انقلاب اسلامی

ویژه نامه نقش اصناف و بازاریان در پیروزی انقلاب اسلامی

وَحَسْبُ الْبَيْتِ وَاللَّهِ مَا أَرْزَأَ الْخَيْلَ وَلَا الْبُحْرَانُ

بهمن ماه ۱۳۴۳ در منزل ابوالقاسم رضوی فرد دستگیر و به دنبال حکم دادگاه نظامی شاه به همراه همسنگران خود بخارایی، نیک نژاد و صفار هرنندی در ۱۳۴۴/۳/۲۶ به درجه رفیع شهادت نائل گردید. وی نقش اساسی در رهبری موتلفه بر عهده داشت و در تربیت شاگردانی کوشید که از جمله ایشان شهیدان اندرزگو، بخارایی، نیک نژاد و صفار هرنندی را می توان نام برد.

قربانعلی داوودی
صنف: خواروبار فروش

شهرید داوودی سال ۱۳۰۸ در شهر فارسان به دنیا آمد. وی فردی زحمت کش و تلاش گر بود. او در فعالیت های سیاسی علیه حکومت پهلوی حضوری فعال داشت و کسبه و بازاریان شهر فارسان را علیه رژیم دعوت به مبارزه می کرد. شهید داوودی با آغاز انقلاب در سال ۱۳۵۷ مبارزات شدیدتری را علیه رژیم طاغوت آغاز کرد و به علت همین فعالیت ها و نصب تصویر حضرت امام خمینی (ره) بر درب مغازه خود چماقداران و ضد انقلابیون چندین مرتبه به مغازه وی حمله و شیشه های مغازه وی را می شکند ولی او از آرمان خود دست بردار نبود.

در عاشورای سال ۵۷ عناصر ضد انقلابی با حمله به مغازه شهید داوودی، وی را زخمی می کنند. در روز ۱۲ بهمن ماه سال ۵۷ مصادف با ورود حضرت امام خمینی (ره) به ایران در راهپیمایی که به همین مناسبت تدارک دیده شده بود به عنوان یکی از عوامل اصلی راهپیمایی شرکت می کند که در مسیر حرکت از مسجد جامع فارسان به سمت سه راهی باباحیدر در حین راهپیمایی، چماقداران رژیم شاهنشاهی و ضد انقلابیون به تظاهر کنندگان حمله ور شدند که در این میان عده ای زخمی و عده ای هم فرار کردند. قربانعلی داوودی بر اثر ضرباتی که سر سپردگان رژیم طاغوت بر سرش وارد کردند، دچار آسیب مغزی شده و بعد از انتقال به بیمارستان آیت الله کاشانی اصفهان دعوت حق را لبیک و به درجه رفیع شهادت نایل می آید. پیکر این شهید مبارز انقلاب اسلامی که در انتظار طلوع خورشید انقلاب در کشور بود قبل از ۲۲ بهمن ماه و پیروزی انقلاب در گلزار شهدای شهر فارسان آرام گرفت.

بر اساس اطلاعات بنیاد شهید، شهید کربلایی قربانعلی داوودی تنها شهید انقلاب در ۱۲ بهمن ماه سال ۱۳۵۷ در کشور است.

پس از قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ که رژیم شروع به دستگیری سران بازار و میدان تره بار نمود، در مرداد همان سال در پاساژ نیمه کاره اش واقع در میدان شوش تهران دستگیر شد. سرانجام به جرم پیروی از امام خمینی (ره) و اقدام علیه امنیت ملی در دادگاه بدوی و تجدید نظر علیرغم اعتراض مردم تهران و اقدام علما و آیت الله بهبهانی به ممانعت از اجرای حکم در سحرگاه یازدهم آبان ۱۳۴۲ در سن ۳۸ سالگی اعدام شد. اعدام وی موجب تأثر شدید حوزه علمیه قم شد که برای اولین بار حوزه علمیه قم و دروس دینی برای شهادت یک فرد غیرروحانی یکپارچه تعطیل شد و این در حالی بود که ساواک با پخش این مطلب که «حوزه به خاطر لوطی ای عکس العمل نشان نخواهد داد»، سعی در تحقیر این شهید داشت.

با همه اختناق که رژیم اعمال کرده بود، در سرتاسر کشور برای تجلیل از وی مجالس ختم برپا شد. در هفتم شهادت آنان جمعی از مبارزان سرشناس و متدین بازاری و روحانی با عنوان «هیئتهای مؤتلفه اسلامی» اعلامیه ای صادر کردند. حاج اسماعیل رضایی به هنگام اعدام از روحیه ای قوی برخوردار بود، در وصیت نامه اش که شب اعدام تنظیم کرد، اسامی طلبکاران، بدهکاران و بدهی بابت قضای نماز و روزه اش را نوشته بود. متن آن وصیت نامه در روزنامه ها چاپ شد. وصایای مالی او حدود یک میلیون تومان برآورد می شد که در آن زمان پول هنگفتی بود.

محمد صادق امانی
صنف: خواروبار فروش

شهرید محمد صادق امانی همدانی در سال ۱۳۰۹ در تهران متولد شد. وی که از کسبه بازار تهران بود، بنابر نقل حاج مهدی عراقی؛ «خودش یک مجتهد بود و قریب ۶ هزار حدیث از حفظ بود و مربی اخلاق بود، درس اخلاق داشت، بچه های زیادی از شاگردانش بودند که روزهای جمعه بخصوص به آنها درس اخلاق می داد.» شهید صادق امانی در گروه شیعیان فعالیت داشت و پس از آن با نظر حضرت امام (ره) به همراه جمعی از یاران اقدام به تأسیس موتلفه اسلامی کرد و پس از مدتی رهبری شاخه نظامی موتلفه را عهده دار شد و طراح عملیات بدر در اجرای حکم الهی درباره حسنعلی منصور بود. وی پس از واقعه کشته شدن منصور، تحت تعقیب قرار گرفت و پس از ده روز یعنی روز یازدهم

روزشمار تخصصی تاریخ اقتصادی و فرهنگی بازار

باقر عاقلی در کتاب «روزشمار تاریخ ایران: از مشروطه تا انقلاب اسلامی، به گاه‌شماری تخصصی بازار از سال ۱۳۳۲ تا ۱۳۵۷ اشاره می‌کند و تلخیصی از آن ارائه می‌دهد که در این بخش از کتاب قسمتی از آن آورده شده است.

سال ۱۳۳۲ شمسی

برابری ۱۹ اوت ۱۹۵۳ تا ۲۱ مارس

۱۹۵۴ میلادی

۲۶ شهریورماه: به دستور سپهبد زاهدی تظاهرات بازار تهران به شدت سرکوب شد و عده زیادی در این رابطه دستگیر شدند و قسمتی از سقف بازار خراب شد.
۲۱ آبان ماه: بازار تهران تعطیل شد و عده‌ای از مردم دست به تظاهرات زدند. دو نفر شهید و عده زیادی مجروح گردیدند.
۲۱ آبان ماه: در تبریز تظاهرات دامنه‌داری به وقوع پیوست، بازار تبریز، دانشگاه و دبیرستان‌ها تعطیل شد. در این تظاهرات قریب ۵۰ نفر دستگیر و زندانی شدند.
۲۳ آبان ماه: فرمانداری نظامی مقداری از سقف بازار تهران را تخریب کرد و عده‌ای را نیز به جزیره خارک تبعید نمود.

سال ۱۳۴۱ شمسی

۲۱ مارس ۱۹۶۲ تا ۲۱ مارس ۱۹۶۳ میلادی

۲ بهمن ماه: بامداد امروز اعلامیه آیت‌الله خمینی (ره) مبنی بر تحریم رفتارندوم در تهران و بسیاری از شهرها پخش گردید. به محض انتشار اعلامیه تظاهرات گسترده‌ای تهران را فراگرفت، بازار و اصناف، دکان‌ها را تعطیل نموده به خیابان‌ها ریختند و مشغول شعار دادن علیه رفتارندوم شدند.

سال ۱۳۳۴ شمسی

برابری ۲۲ مارس ۱۹۵۵ تا ۲۱ مارس ۱۹۵۶ میلادی

۱۶ اردیبهشت ماه: در اثر استمرار سخنرانی‌های شیخ محمدتقی فلسفی در مورد فرقه ضاله بهائیت تظاهرات شدیدی از طرف مردم تهران و شهرستان‌ها به وقوع پیوست و عده‌ای از مردم بازار و جنوب تهران عازم تخریب حوضیه القدس مرکز اجتماع بهائیان شدند.

سال ۱۳۴۰ شمسی

۲۱ مارس ۱۹۶۱ تا ۲۱ مارس ۱۹۶۲ میلادی

۱۴ خرداد ماه: دکتر امینی نخست وزیر در مجمع عمومی بازرگانان و اصناف پیرامون بحران اقتصادی سخن گفت و برای اعاده وضع سابق از تجار کمک خواست.

ویژه نامه نقش اصناف و بازاریان در پیروزی انقلاب اسلامی

چهل و دومین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی

سال ۱۳۴۲ شمسی (۲۱ مارس ۱۹۶۳ تا ۲۱ مارس ۱۹۶۴ میلادی)

۶ فروردین ماه: بازار تهران و سایر شهرها به تبعیت از علماء و روحانیون به مدت سه روز در اعتصاب روحانیت شرکت کردند.

۶ فروردین ماه: بازار مشهد تعطیل شد و مردم طاق نصرت‌هایی را که برای ورود شاه ساخته شده بود را به آتش کشیدند. مأموران پلیس با تظاهرکنندگان به زد و خورد پرداختند.

۱۳ خرداد ماه: به مناسبت عاشورای حسینی مردم تهران مخصوصاً اصناف و بازاریان در اجتماع بسیار عظیمی به راهپیمایی دست زدند و عکس‌هایی از آیت الله خمینی (ره) را به در و دیوار چسباندند. تظاهرکنندگان در مقابل کاخ مرمر مدتی توقف نموده و فریادهای "مرگ بر دیکتاتور" از دهان همه خارج می‌شد. عصر عاشورا دانشجویان دانشگاه نیز راهپیمایی بزرگی ترتیب دادند.

۱۵ خرداد ماه: به مناسبت دستگیری آیت الله خمینی (ره) شهر قم تعطیل شد و اصناف و بازاریان از بازکردن مغازه‌ها خودداری نموده، دسته دسته به تظاهرات دست زدند.

۱۵ خرداد ماه: حکومت نظامی در تهران دست به بازداشت روحانیون و عده‌ای از منتقدین بازار زد.

۱۵ تیرماه: طبیب حاج رضایی رئیس میادین میوه و تره‌بار تهران به اتهام مشارکت در وقایع ۱۵ خرداد در تهران دستگیر و زندانی شد.

۱۳ مهرماه: به دنبال اعلامیه‌های متعدد از طرف مقامات برجسته روحانی و بازرگانان تهران، بازار تهران و اکثر دکان‌های تهران بسته شد و تظاهرات وسیعی در اطراف بازار به وقوع پیوست، پلیس مردم را به شدت سرکوب کرد.

۱۴ مهر ماه: بازاریان به علت افتتاح مجلسین اعتصاب کرده دست به تظاهرات زدند، پلیس بازار را اشغال نظامی کرد و به سرکوبی مردم پرداخت. در چند شهرستان نیز مردم تظاهرات کردند.

۱۳ آذر ماه: مردم تبریز و بازاریان و اصناف دست به اعتصاب زدند و به بازداشت روحانیون اعتراض نمودند. دولت فوراً در تبریز حکومت نظامی اعلام کرد و به سرکوبی و دستگیری مردم پرداخت.

سال ۱۳۵۱ شمسی

۲۱ مارس ۱۹۷۲ تا ۲۱ مارس ۱۹۷۳ میلادی

۷ آذر ماه: اتاق اصناف تهران تشکیل شد و امیرحسین شیخ بهایی به ریاست آن برگزیده شد.

سال ۱۳۵۰ شمسی

۲۱ مارس ۱۹۷۱ تا ۲۱ مارس ۱۹۷۲ میلادی

۱۵ دی ماه: به دنبال اعلامیه آیت الله خوانساری بازار تهران تعطیل کرد، اصناف و تجار در مسجد سیدعزیزالله حضور یافتند. در این اجتماع بزرگ واعظ شهیر آقای فلسفی سخنان مبسوطی ایراد نمود و اقدامات جنایتکارانه دولت بعثی عراق را در اخراج ایرانیان محکوم کرد. در این اجتماع سفرای کشورهای اسلامی حضور داشتند.

۱۵ دی ماه: بازار و اصناف تمام شهرها تعطیل کردند و در اجتماعاتی عملیات دولت عراق را نسبت به ایرانیان مردود قلمداد کردند.

سال ۱۳۵۳ شمسی

۲۱ مارس ۱۹۷۴ تا ۲۱ مارس ۱۹۷۵ میلادی

۹ آبان ماه: اتاق اصناف تهران در مجلس شورای ملی مورد حمله قرار گرفت.

سال ۱۳۵۴ شمسی

۲۱ مارس ۱۹۷۵ تا ۲۱ مارس ۱۹۷۶ میلادی

۱۵ خرداد ماه: از نخستین ساعات بامداد امروز روحانیون، تجار و اصناف و مردم قم در صفوف منظم در شهر قم به راهپیمایی پرداختند و ضمن قرائت قرآن سالروز ۱۵ خرداد را گرامی داشتند.

سال ۱۳۵۶ شمسی

۲۱ مارس ۱۹۷۷ تا ۲۱ مارس ۱۹۷۸ میلادی

۵ تیر ماه: دانشجویان دانشگاه در بازار تهران دست به تظاهرات بزرگی زدند.

۲۴ دی ماه: اصناف و کسبه بازار اصفهان به مناسبت وقایع اخیر در قم و مشهد مغازه‌های خود را تعطیل کردند.

سال ۱۳۵۷ شمسی

۲۱ مارس ۱۹۷۸ تا ۱۱ فوریه ۱۹۷۹ میلادی

۱۳ خرداد ماه: اعلامیه‌های متعددی از طرف اصناف و بازاریان تهران مبنی بر تعطیلی روز ۱۵ خرداد انتشار یافت.

۱۷ دی ماه: دو مأمور ساواک در بازار تهران به شدت مضروب شدند.

۲۱ دی ماه: تعطیل بازار تبریز وارد ۸۰ امین روز شد.

رفتارهای اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی اصناف در تاریخ ایران

در جریان ملی شدن صنعت نفت باز هم نقش اصناف پر رنگ بود تا این که به انقلاب اسلامی رسیدیم. در ایام مبارزه، اصناف در تشکیل فداییان اسلام و حزب مؤتلفه اسلامی مشارکت داشتند.

در تمامی این ادوار از جمله دوره قاجار و پهلوی، بازاربان مبارز، دستگیر و شکنجه شدند. بارها اموال صاحبان صنوف، رؤسا و بزرگان بازار مصادره شد و همه این ها بیان گر نقش اصناف در تاریخ سیاسی و اجتماعی ایران است.

اصناف و روحانیت همواره ارتباط نزدیکی با هم داشتند و گواه این ادعا، وجود اکثر مساجد و حوزه های علمیه در دل بازار است. مساجد محلی برای مبارزه بودند و حتی زمانی که مبارزه علیه شاه علنی شد، اعلامیه های حضرت امام (ره) در مساجد تکثیر می شد و پیام های ایشان و دعوت به تحصن ها از همان جابه گوش مردم می رسید. سر حلقه های این مبارزات هم در بسیاری از موارد، بازاربان شریفی بودند که بخشی از آن ها امروز در بین مانیستند و پادشان راگرامی می داریم.

بعد از انقلاب، کمیته های انقلاب اسلامی با حمایت فعالان بازار تشکیل شدند و اقداماتی از این دست در تثبیت انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی متعدد است. آنچنان که در ایام جنگ تحمیلی اصناف از سه منظر پشتیبانی مالی، پشتیبانی و فنی و لجستیک و نیز حضور در جبهه ها به عنوان رزمندگان با انقلاب همراهی کردند. این ها افرادی بودند که از جایی حقوق نمی گرفتند و مغازه هایشان را تعطیل کردند و به جبهه رفتند. حمایت اصناف از دفاع مقدس، به نوعی وفای اصناف به عهدی بود که از روز اول در کاشت نهال انقلاب اسلامی و تثبیت انقلاب اسلامی بسته بودند.

جلال الدین محمد شکرپه

نایب رئیس اول اتاق اصناف ایران

برگ به برگ تاریخ کشورمان بیان گر خیزش های اجتماعی، سیاسی و فرهنگی اصناف است. در جریانات سیاسی جای پای محکم اصناف در همراهی نزدیک با مرجعیت و روحانیت در نهضت تنباکو و نیز مخالفت و لغو ضرب سکه و پشتیبانی پول ملی به موسیو نوژ بلژیکی دیده می شود. در انقلاب مشروطه و در عهد مظفرالدین شاه، اصناف، بازار را تعطیل و در اعتصابات شرکت کردند و خون زیادی دادند تا مجلس را تشکیل دهند و زمانی که این مجلس پا گرفت، تعداد قابل توجهی از اعضای آن از فعالان اصناف بودند؛ چرا که اصناف پرچمدار این امر مهم بودند و در ایجاد این نهضت و مطالبه گری نقشی جدی داشتند.

اصناف و بازاربان مهمترین همراهان امام خمینی (ره) در قبل و بعد از انقلاب اسلامی

مجتبی صفائی

نائب رئیس دوم و سخنگوی اتاق اصناف ایران

و حوادث پای کار بوده اند و تا پای جان پای انقلاب ایستادند و نسل امروز بازار نیز مورد تاکید رهبر معظم انقلاب در گام دوم انقلاب است و نسل امروز بازار نیز همانند نسل دیروز متعصبانه پایبند به نظام، ارزش ها و آرمان های انقلاب هستند و فعالیت های جهادگونه شان ادامه دارد و این مسیر مادامی که انقلاب به دست صاحب اصلی آن امام زمان (عج) برسد استمرار دارد.

نهالی که با پایداری غیور مردان و شیرزنان دیروز به ثمر نشست و ما امروز خاطرات جوانان دیروز سرزمینمان را که با خون خویش در دفتر تاریخ ایران اسلامی به یادگار گذاشته اند را ورق می زنیم و در این مسیر استان کرمانشاه نیز از این قائده مستثنی نبود و مسجد عمادالدوله در بازار سنتی کرمانشاه در شکل گیری جریانات انقلابی پیشتاز بود.

خیلی از کسبه استان کرمانشاه سابقه مبارزه با رژیم پهلوی را دارند و اکنون نیز در بازار فعالیت دارند و هنوز هم در اقدامات خیرخواهانه و کمک های خداپسندانه مشارکت بالایی دارند و برای من باعث افتخار است که عمو و ابوی بنده نیز در تظاهرات آن سال ها شرکت داشتند و آسیب دیدند و در حال حاضر نیز عمو بنده از جانبازان دوران انقلاب اسلامی و یکی از کسبه خوش نام استان کرمانشاه است.

مساجد و بازارها در طول تاریخ همراه بوده اند و در تمامی بازارهای سنتی مسجد از اولویت های کسبه و تجار بوده و عملاً جزئی ناپذیر از هم هستند و خاطره ای از امام خمینی (ره) نقل هست که زمانی که ایشان از بازار تهران عبور می کردند به بازار اشاره می کنند و می گویند از بازار بوی خدا می آید و در وصف این جمله از ایشان سوال می پرسند و در پاسخ می گویند، حمایت ها و کمک های همین کسبه و بازاربان است که در ترویج دین و مذهب تاثیر گذار است و پرداخت خمس و وجوهات کسبه در راه تبلیغ دین اسلام هزینه می شود و این کسبه و بازاربان هستند که کمک های شایانی به فقرا دارند و احسان می کنند.

اصناف همیشه در بزنگاه های حساس انقلاب و دیگر جریانات اجتماعی

تعطیلی بازارها نقش مهمی در پیروزی انقلاب اسلامی داشت

محمود بن‌آزاد

خزانه دار و عضو هیئت ریسه اتاق اصناف ایران

نیز همراه با روحانیت بودند و اصناف نیز همیشه حامی تکیه‌ها و تشکل‌های مذهبی و مراسم‌هایی که برگزار میشد، بودند. در روزهای پایانی سال ۵۷ تظاهرات گسترده‌ای که در خیابان‌های مشهد برگزار می‌شد اصناف و بازاریان نیز حضور داشتند و توصیف شور و هیجان آن روزهای مردم گفتمانی نیست و به خاطر دارم که روزنامه خراسان عکسی از تظاهرات بزرگ مردم مشهد را در روز رحلت حضرت رضا (ع) چاپ کرده و نوشته بود: «تظاهرات یک میلیون نفری در مشهد / بار دیگر شهر مشهد زیر پای یک میلیون نفر لرزید.»

جایگاه اجتماعی بازار در همه دوران‌ها در بین مردم بسیار ویژه بوده است و همیشه به بازار با دید محلی مناسب برای تبلیغ و شکل‌گیری فضای سیاسی نگاه می‌شد و تمامی مسائل مهم در مساجد و تکیه‌های بازار صورت می‌گرفت و برخی از معتمدین بازار در مباحث اعتقادی در سطح بسیار بالایی بودند به گونه‌ای که مردم علاوه بر معتمد بازار به عنوان مرجع دینی نیز این افراد را قبول داشتند. مانند رجیلی خیاط، یا شیخ علی عطار و...

اصناف از ابتدای شروع نهضت انقلاب اسلامی در مراسم‌ها و جلسات حضور داشتند و از چاپ اعلامیه تا چاپ عکس‌ها و برگزاری مراسم‌های مذهبی هر کدام نیاز به منابع مالی داشت از منابع بازار استفاده می‌کردند و یا به اسم بازاری‌هایی که بانی بودند، برگزار می‌کردند.

اصناف همیشه با توجه به گستره جمعیتی که دارند یک سوم جمعیت کشور را با احتساب خانواده‌هایشان تشکیل می‌دهند و در آن زمان نیز نسبت به جمعیت ۳۶ میلیون نفری ایران اصناف با احتساب خانواده‌هایشان یک سوم جمعیت را شامل می‌شدند و فعالیت‌های بازاریان در مسیر تحولات سیاسی کشور نمود بیرونی بسیار خوبی داشت.

در دوران مبارزه علیه رژیم پهلوی شهر مشهد شاهد رخداد‌های زیادی بود و هیئت‌های مذهبی در بازار تحولات سیاسی فراوانی را رقم زدند. بازاری‌های مشهد همانند بازاری‌های تهران طیف وسیعی از مبارزان را تشکیل می‌دادند و اعلامیه‌های امام (ره) و مراجع دیگر تأثیر ویژه‌ای بر طلبه‌ها و بازاری‌ها می‌گذاشت.

وجود مرقد امام رضا (ع) و حوزه علمیه و حضور مراجع و علمای برجسته در مشهد، فضایی مذهبی و سنتی را بر این شهر حاکم کرده بود و اصناف و بازاریان

فرهنگ بازار، فرهنگ تلاش و ممارست تا رسیدن به هدف است

حسین طاهر محمدی

دبیر هیئت رئیسه اتاق اصناف ایران

بازخوانی می‌شود. اصناف در ملی کردن صنعت نفت، تشکیل مجلس، انقلاب اسلامی، دفاع مقدس، حمایت از اقشار کم‌برخوردار، حماسه آفرینی در حمایت از آسیب‌دیدگان بلایای طبیعی و حالا هم شیوع کرونا، هر بار نقطه عطفی از تاریخ ایران را رقم زده‌اند.

هم‌اینک در ایام بزرگداشت چهل و دومین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ایران هستیم و اصناف و بازاریان در لحظه به لحظه مبارزات علیه رژیم شاهنشاهی و پس از آن در حفظ و ثبات استقلال جمهوری اسلامی ایران با جان و مال خود در میانه میدان بوده‌اند.

در دوره مبارزات، کسبه هر محل بخشی از هزینه‌ها را بر عهده می‌گرفتند. گاهی مبارزان را پناه می‌دادند و در تکثیر بیانیه‌ها فعال بودند. ایشان خود از هدایت‌کنندگان و جریان‌سازان تظاهرات بودند و گاهی به زندان افتاده و شکنجه می‌شدند. گروهی دیگر نیز از خانواده‌های زندانیان سیاسی حمایت مالی می‌کردند.

فرهنگ ایثار و ایمان همیشه همراه بازاریان بود و این فرهنگ در ارتباط با روحانیت تقویت و هدایت می‌شد. امروز هم اگر چه نسلی از اصناف تغییر کرده است و ما بسیاری از بازاریان مصلح قدیمی را از دست داده، شاهد ورود جوانان تحصیل کرده به بازار هستیم اما همچنان همان فرهنگ اما با رنگ و عطری متفاوت در بازار جریان دارد و از این رو است که اصناف در چالش‌های اجتماعی و اقتصادی تمام قد ایستاده‌اند و بارها کمبودها و نقصان‌ها را با سرمایه‌های مالی و اعتباری خود پوشش داده‌اند.

فرهنگ بازار، فرهنگ تلاش و ممارست تا رسیدن به هدف است و این فرهنگ یک شبه به دست نیامده و در پی دهه‌ها و صدها شکل گرفته است. بازاریانی که این روزها در بن‌بست اقتصادی و با تکیه بر همتی که در ید خود دارند و سرمایه‌های شخصی، مردانه و زنانه در خط مقدم جبهه اقتصادی ایستاده‌اند و راه‌هایی جدید و خلاقانه برای کسب و کار را آزمون و خطا می‌کنند، طی دهه‌های گذشته نیز هرگز تن به محدودیت، ظلم و جهل نداده‌اند و به همین علت است که هر زمان به ایامی غرور آفرین از سرگذشت ایران عزیزمان می‌رسیم، مثنوی‌هایی در باره نقش اصناف و بازار در آن رویداد نوشته یا

نمره درخشان اصناف در همراهی با انقلاب اسلامی در کارنامه ۵۷ سال گذشته

پس از پیروزی انقلاب نیز این همراهی ادامه یافت و در سال‌های ابتدایی انقلاب اصناف برخی از وظایف دولت را بر عهده گرفتند و در تأمین و توزیع کالا و خدمات، نیاز مردم را فراهم کردند. آن‌ها مانع از احتکار کالا شدند و هر چه در توان داشتند برای رفاه مردم به کار بستند تا جایی که حتی بسته‌های ارزاق را به طور رایگان اهدا کرده و به در خانه مردم می‌رساندند. امروز اصناف در مواجهه با تحریم‌های اقتصادی همچنان ایستادگی کردند در حالی که دوره تحریم‌ها سرمایه‌های اصناف نصف شد اما هیچ‌گونه خللی در عزمشان ایجاد نشد و هنوز اصناف در صحنه هستند. به عنوان مثال اصناف در بحث کرونا حماسه آفریدند و با سرمایه‌های خود ارزاق عمومی را تهیه کردند و بدون صف‌های طولانی به دست مصرف‌کننده رساندند. این خلاصه‌ای از همراهی اصناف با انقلاب است.

با وجود این، گاهی چالش‌ها و تنش‌هایی ایجاد شد که بعضی خواستند آن را به گردن اصناف بیاورند اما اصناف سربلند در آمدند چرا که انقلاب از خودشان است و معتقدند که آرامش و امنیت بزرگترین نعمت خداوند است؛ اما در حال حاضر در سه قوه، به مسائل اصناف کمتر توجه می‌شود و در توزیع کالاهای اساسی اصناف را نادیده می‌گیرند. در پایان ضمن تبریک چهل و دومین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی، می‌گوییم که کارنامه ۵۷ ساله ما از سال ۱۳۴۲ تا ۱۳۹۹ نشان می‌دهد که اصناف و بازار هیچ‌جا از انقلاب نبریدند و با آن همراهی کردند.

رسول جهانگیری

عضو هیئت‌رئیس اتاق اصناف ایران

انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۳۴۲ از بازار شروع شد و در تمام سال‌های بعد، حامیان اصلی حضرت امام (ره) در مباحث دینی، عقیدتی و فرهنگی و هم از نظر مالی، بازاریان بودند. به این جهت است که به حق معتقدیم، اصناف از صاحبان اصلی انقلاب هستند. خانواده بزرگ اصناف و بازاریان از سال ۱۳۴۲ تا ۱۳۵۷ با برگزاری راهپیمایی، بستن بازار و پشتیبانی مالی، انقلاب را تا روز پیروزی همراهی کردند.

پیروزی انقلاب اسلامی با همراهی و همبستگی بازاریان و اصناف با مردم رقم خورد

ابراهیم درستی

عضو هیئت‌رئیس و نماینده وزارت صمت در اتاق اصناف ایران

پس از انقلاب نیز اصناف همیشه همراه و همگام با نظام و رهبری بودند و بنده در زمان تسخیر لانه جاسوسی دانشجوی دانشگاه شهید بهشتی تهران بودم و همراه با دیگر دانشجویان به سمت سفارت آمریکا حرکت کردیم و توانستیم لانه جاسوسی را فتح کنیم.

امروز هم اصناف علیرغم وظیفه خطیر اقتصادی در بسیاری از عرصه‌های اجتماعی هم نقش فعال دارند. به عنوان مثال در مبارزه و کنترل بیماری کرونا بسیار تلاش کردند و از سودمال خود برای حفظ سلامتی مردم گذشتند و چندین بار در طول محدودیت‌ها مغازه‌های خود را بستند و همه این مسائل نشان از پایبند بودن اصناف به نظام و انقلاب دارد و آرزوی روزهای بهتری برای اصناف داریم.

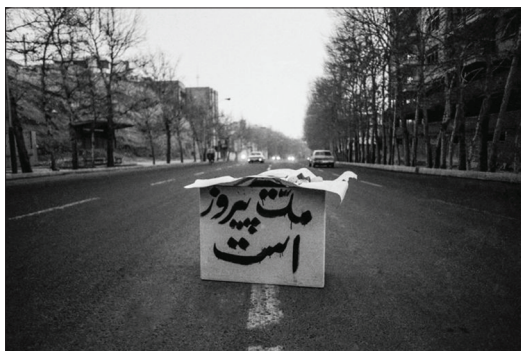
بازار یکی از پایگاه‌های اصلی در دوران انقلاب اسلامی بود و بازاریان توجه بسیاری به ارزش‌های دینی در جامعه داشتند که این ارزش‌ها در پیوند اصناف با روحانیون بیشتر دیده می‌شد و باعث وسعت جریانات انقلابی شد و پیروزی انقلاب اسلامی با همبستگی و اتحاد بین جامعه بازار، روحانیت و مردم رقم خورد.

در سال‌های آخر حکومت رژیم پهلوی بازاریان با توجه به فرمایشات امام (ره) و علما در اعتراض نسبت به اقدامات رژیم دست به تعطیلی بازار و مغازه‌ها و تحصن در مساجد می‌زدند و پشتیبانی مالی از تظاهرات و گردهمایی انقلابی، اعتصابات و چاپ اعلامیه‌ها را بر عهده داشتند و بازاریان نقش عظیمی در تأمین منابع مالی و تشکیلاتی انقلاب ایفا کردند و پرشورترین طرفداران امام خمینی (ره) را تشکیل می‌دادند، و می‌توان گفت تلاش‌های بی‌وقفه اصناف و حمایت‌هایی که داشتند، منجر به پیروزی رسیدن انقلاب اسلامی شد.

بستن مغازه‌ها و تعطیلی بازارها یکی از موثرترین تاکتیک‌های مقاومت به حساب می‌آمد و بر اقتصاد شهر تأثیر می‌گذاشت و باعث نگرانی حکومت می‌شد و بازاریان در آن زمان دریافته بودند که بستن مغازه‌ها نشان پیام مهمی برای رژیم پهلوی است و اولین اقدام هماهنگ برای تعطیلی بازارها به طور سراسری در کشور در ۱۵ خرداد سال ۱۳۵۷ در پانزدهمین سالگرد قیام ۱۵ خرداد سال ۴۲ به وقوع پیوست و بازارهای تهران، تبریز، اصفهان و مشهد به طور کامل تعطیل شد.

حضرت امام خمینی (ره) ارزش زیادی برای بازاریان قائل بودند و همیشه می‌گفتند، بازار تهران مبدأ فعالیت‌های سیاسی، اجتماعی و اقتصادی است و به همین دلیل اصناف را بازوان سبتر انقلاب می‌خواندند.

آلبوم خاطرات انقلاب

دلایل نارضایتی بازار از رژیم پهلوی

دلایل فرهنگی

- ❏ پیوند محکم جامعه روحانیت و بازار
- ❏ رواج زندگی غیر دینی غربی در مقابل شیوه سنتی شهری
- ❏ عدول از موازین اسلامی در رفتارهای اجتماعی دولت
- ❏ انتشار اندیشه‌های غیراسلامی و ضداسلامی در رسانه‌های دولتی
- ❏ محتوای غیراسلامی کتاب‌های درسی در مدارس و جلوگیری از حجاب دانش‌آموزان دختر در مدارس
- ❏ نفوذ و حضور روز افزون آمریکایی‌ها
- ❏ محکومیت و شکنجه و اسارت مبارزان مسلمان

دلایل اقتصادی

- ❏ شکل‌گیری حرکت اقتصاد ایران به سوی اقتصاد تک محصولی و متکی به نفت که منجر شده بود فرم بازار دیگر تابع اقتصاد کشاورزی نباشد و رویکردی به کالاها و محصولات وارداتی داشته باشد.
- ❏ افزایش مهاجرت روستاییان فقیر به شهرها به موجب سیاست‌های اقتصادی شاه در زمینه کشاورزی و صنعت
- ❏ اقدامات شهرداری برخی شهرها از جمله تهران در تخریب مغازه‌ها و کشیدن اتوبان از وسط بازار برای پراکنده شدن بازاریان و جلوگیری از اتحاد آنان
- ❏ دشمنی علنی شاه با بازار؛ شاه علناً از ضدیت با بازار سخن می‌گفت و بازار را نماد اقتصاد سنتی و مانع توسعه می‌دانست و معتقد بود با وجود آن، سیر نوسازی با شکست مواجه می‌شود. شاه بازار را نشانه عقب ماندگی جامعه ایران تلقی می‌کرد.
- ❏ نفوذ همه جانبه غرب در ایران و وابستگی فزاینده اقتصاد ایران به اقتصاد سرمایه‌داری جهانی
- ❏ برکناری جامعه بازار از تصمیم‌گیری‌ها و حتی مشاوره در مورد سیاست‌های مالیاتی، واردات و صادرات که ارتباط مستقیم با منافع بازاریان داشت
- ❏ اقدامات دولت در جهت تکمیل کنترل و تحقیر بازار؛ مجازات‌های سنگین بی‌قاعده، پلمپ کردن مغازه‌ها، تبعید و زندانی کردن برخی بازاریان.
- ❏ تأسیس دادگاه ویژه اصناف، راه‌اندازی انجمن حمایت از مصرف‌کنندگان، تعیین خودسرانه قیمت کالاها و اجناس، افزایش بی‌رویه مالیات و... همگی در راستای تضعیف بازار و حذف اقتصاد سنتی و بومی دنبال می‌شد.
- ❏ تلاش سازمان‌های امنیتی-پلیسی شاه برای ایجاد تفرقه میان بازاریان و متلاشی کردن همبستگی اجتماعی آنان

نقش و جایگاه بازار در شکل‌گیری انقلاب اسلامی

تکنیک‌های اعتراضی بازار

۳

مشارکت عمده
در راهپیمایی‌ها و
گردهمایی‌ها

۲

تحصن در مساجد و
ساختمان‌های عمومی

۱

تعطیل کردن مغازه‌ها
به عنوان مؤثرترین
تاکتیک مقاومت

۴

پشتیبانی مالی از جنبش از طریق:

- ◀ کمک‌های مالی برای اعضای خانواده کسانی که در جنبش شهید یا مجروح یا زندانی شده بودند.
- ◀ اجرت شاگردان مغازه‌ها و کارآموزان کارگاه‌ها و کارگران
- ◀ تأسیس صندوق‌های قرض الحسنه در بازار
- ◀ کمک مالی برای تأسیس مدارس ویژه اسلامی مانند علوی، رفاه، روشنگر و احداث بنای حسینیه ارشاد
- ◀ کمک مالی به حرکت‌های مسلحانه شهید اندرزگو و فدائیان اسلام

وفای به عهد از سال ۴۱ تا سال ۹۹

غلامرضا حسن پور
رئیس سازمان بسیج اصناف کشور

اصناف در دوره مبارزات انقلاب اسلامی به طور جدی فعال بودند و از کمک‌های مالی گرفته تا بستن بازار و شرکت در تظاهرات از جان گذشتند. امام خمینی (ره) اصناف و بازاریان را بازوان ستبر انقلاب دانسته‌اند و این فرموده، نشانه روشنی از جایگاه و نقش اصناف در انقلاب اسلامی است. بازاریان از همان سال ۱۳۴۱ که مبارزات امام آغاز شد، در مسیر انقلاب گام نهادند و تا به امروز بر عهد خود هستند.

اگرچه در باره خدمات و همراهی بازاریان در پیروزی انقلاب اسلامی بسیار گفته شده است اما بازاریان در دوره پس از انقلاب و در برای تحقق اهداف آن، طی سال‌های اخیر اقداماتی انجام داده‌اند که کمتر گفته و شنیده شده است. به ویژه این که در سال ۹۹ و در مبارزه با بیماری جهان گیر کرونا، اصناف و بازاریان با پیروی از دستور حضرت آقا در اجرای مصوبات ستاد ملی مقابله با کرونا بار دیگر از جان و مال خود گذشتند. اصنافی که در دوره مبارزات انقلابی، دست از کار می کشیدند و مغازه‌هایشان را بستند، امروز نیز به دستور غیر مستقیم ولی فقیه و به خاطر سلامتی مردم از منافع دنیوی خود گذشته‌اند.

اصناف در حمایت از اقشار آسیب پذیر همواره کوشا بوده‌اند اما طی سال اخیر در طرح مومنانه حماسه آفریدند. این کمک‌ها که با همیاری بسیج اصناف، اتاق اصناف و اتحادیه‌ها جمع‌آوری و توزیع شد قابل شمارش نیست؛ ولیکن بخش وسیعی از این اقدامات در تولید ماسک بود. اقدامی که در فراوانی ماسک و نیز کاهش قیمت تاثیر مستقیم گذاشت.

در ادامه این مسیر، عملکرد اصناف در جهش تولید اهمیت بالایی دارد. اصناف می‌توانند نقشی جدی در امر تولید داشته باشند. همچنان که تا امروز نیز در جنگ اقتصادی فعال بوده‌اند.

ویژه نامه نقش اصناف و بازاریان در پیروزی انقلاب اسلامی

محمود ققیهی

عضو انجمن اسلامی بازار

از مبارزه تا زندان

اصناف در همه ادوار انقلاب چه پیش از آن و چه در حین و پس از انقلاب، تاثیر گذار بوده‌اند. آن چنان که امام خمینی (ره) ایشان را بازوان ستبر انقلاب نامیدند.

در آن دوره، من جزو زندانیان سیاسی بودم. در واقع از قبل انقلاب و از سال ۴۲ فعالیت‌های خود را شروع کردم مدتی بعد متوجه شدم که در شرایط خطرناکی هستم. «منوچهری» شخصاً به بازار آمد و من را دستگیر کرد. به این ترتیب و بر اساس ضوابطی که خودشان داشتند، من را به ۴ سال حبس محکوم کردند اما در اولین گروه از زندانیان سیاسی در سوم آبان ۵۷ آزاد شدم و پس از آن هم مدتی به ناچار از دست منافقان مخفی بودم. به این ترتیب خاطرات مختلفی از این دوره و منافقین دارم و زندانی بودن و یا مخفی بودنم به معنای ناگهانی من از جریان مبارزات نبود و در این دوره هم پیگیر موضوعات و وقایع بودم.

من تنها یکی از بازاریانی بودم که در حوزه انقلاب فعالیت کردم. اصناف با وجود مشکلات زیادی که در آن دوره برای بازار پیش آمد و اعتصابات که وجود داشت، با قدرت پای انقلاب ایستادند و در تمام این ایام با روحانیت ارتباط نزدیکی داشتند و بین این دو جدایی نیوفتاد البته این ارتباط بین اصناف و روحانیت محدود به زمان انقلاب نیست و همیشگی بوده است.

یادم می‌آید زمانی که کارکنان شرکت نفت اعتصاب کردند نیز بازاریان برای تامین نیاز مردم اقداماتی منسجم، متحد و متفق داشتند تا کمترین صدمه به مردم وارد نشود و این اقدامات برای همه روشن بود.

در آن زمان بازاری‌ها از خانواده زندانیان سیاسی حمایت‌های مالی داشتند البته خانواده‌مانیازی به این کمک پیدا نکرد اما خودمان از افرادی بودیم که از این خانواده‌ها حمایت می‌کردیم. این روحیه در بازاریان همچنان وجود دارد و برای همین است که در زمان سیل و زلزله یا پیشامدهای دیگر، اصناف به یاری مردم می‌شتابند. این در حالی است که ایشان مشکلات خودشان را هم دارند اما حمایت‌های زیادی از جامعه و دولت در برابر مسائل اجتماعی انجام می‌دهند و این حجم از همیاری و نقش اصناف در مسائل مختلف برای خیلی‌ها غیر قابل تصور است.

قیام ها و تحصن های بازاریان قم مبدأ پیروزی انقلاب اسلامی شد

حسن احمدلو
رئیس اتاق اصناف مرکز استان قم

بعد از قیام ۱۵ خرداد سال ۱۳۴۲، شهر قم به عنوان مرکز مبارزه علیه رژیم پهلوی تبدیل شد و یکی از مسائل شایان توجه در قیام پانزده خرداد نقش و حضور گسترده بازاریان بود که همین مساله باعث شروع فعالیت های نهضت انقلاب اسلامی در شهر قم شد.

در روزهای پر شور انقلاب اسلامی در حرفه عکاسی فعالیت می کردم و به یاد دارم که در نماز عید فطر سال ۵۷ شهر قم که به امامت آیت الله سید صادق روحانی برگزار شده بود از چهار راه شهدا تا کارخانه ریساباف، حدود ۳ کیلومتر با پای برهنه پیاده روی کردند و من نیز از راهپیمایی عکس های زیادی گرفتم و بعد از پایان نماز به دلیل اینکه از مراسم عکس گرفته بودم توسط ساواک بازداشت شدم و مدت ۵ روز در حبس بودم و بعد از اینکه به سرکار برگشتم تمامی عکس های آن روز را چاپ کردم و پشت و بترین مغازه گذاشتم که همین کارم باعث شد تا تیروهای ساواک مجدداً به مغازه بریزند و تمامی شیشه ها را شکستند و عکس ها را پاره کردند و اصل فیلم های دوربین را تحویل گرفتند.

جایگاه و اهمیت بازاریان، به خصوص بازار قم در همراهی با نهضت امام خمینی (ره)، فراتر از سایر گروه ها و طبقات جامعه بوده است و از ابتدای سال ۵۷ در طی ۹ ماه بازار همیشه به صورت نیمه تعطیل بود و به مدت ۳ ماه هم بازار به صورت کامل تعطیل شد و اهمیت تعطیلی بازار از این لحاظ که عامل خبررسانی، حوزه وسیعی از دست اندر کاران بازار، شامل صاحبان دکه ها و حجره ها، مشتریان ثابت، باربران و طوفاان، کسبه جزء شهر، صاحبان کارخانه ها و تولیدی ها، دست اندر کاران امور مالی و بانک ها و... را در بر می گرفت، بیشتر آشکار می شد و به تعبیر دیگر شبکه وسیع اقتصادی تولید، انبار و توزیع کالا در بازار به عنوان شبکه پخش خبر و جریانات سیاسی مبدل شد و همین دلایل باعث اهمیت تعطیلی بازار و نقش اصناف در پیروزی انقلاب شد.

عبدالمجید جلالی

رئیس اتاق اصناف مرکز استان هرمزگان

بازاریان تاثیرگذارترین گروه در تحقق پیروزی انقلاب اسلامی بودند

بازارهای سنتی ایران در دهه ۵۰ یکی از تاثیرگذارترین گروه های اجتماعی در پیروزی انقلاب اسلامی بودند و اصناف متعهد و مومن با اتحاد و همبستگی نقش مهمی در براندازی حکومت پهلوی و پیروزی انقلاب اسلامی داشتند.

انقلابی که برخاسته از بطن جامعه به رهبری امام خمینی (ره) بنیانگذار انقلاب اسلامی بود از نخستین روزهای مبارزات تاکنون همواره حمایت حداکثری مردم را به عنوان بزرگترین پشتوانه به همراه داشته و اکنون پس از گذشت بیش از چهار دهه از پیروزی انقلاب اسلامی این انقلاب دستاوردهای فراوانی در حوزه های مختلف داشته است.

انقلاب اسلامی ایران انقلابی بود که مردم خواهان برچیده شدن ظلم و فساد و اجرای قوانین اسلام و استقرار حکومت اسلامی بودند و در این راستا همه قشرها متحد و هم صدا شدند که در این بین بازاریان و کسبه به دلیل موقعیت اجتماعی شان، فعالیت بیشتری داشتند.

روزهای پیش از انقلاب اسلامی اتحاد و همبستگی و برادری در میان مردم موج میزد؛ در آن دوران جوانان و نوجوانان ایثارگری های زیادی در دوران مبارزات داشتند و بنده نیز در آن زمان همراه با دیگر جوانان در تظاهرات شرکت داشتیم و شور و علاقه خاصی در بین جوانان برای همراهی کردن مبارزان وجود داشت.

جامعه بازاریان و پیشه وران در آن دوران با صدور اعلامیه اقدامات رژیم پهلوی را محکوم می کردند و به مرور اعتصاب ها و تعطیلی بازارها نیز رقم خورد که تعطیلی بازار در آن زمان علاوه بر اثرات اقتصادی تضعیف رژیم پهلوی را نیز به دنبال داشت.

همکاری و همسو شدن بازاریان با جامعه روحانیت نیز تاثیرگذار بود و اصناف و بازاریان یکی از اقشاری بودند که بیش از همه در کنار امام خمینی (ره) بودند و از فرمایشات ایشان تبعیت می کردند.

آغاز از تبریز

من در سال ۱۳۴۰ وارد بازار شدم و تنها دو سال بعد یعنی در سال ۱۳۴۲، اولین تظاهرات در تبریز و از بازار این شهر، شروع شد. عید نوروز بود که اعلامیه داده بودند که امسال جشنی بر پا نمی‌کنیم و در عوض آن، عزاداری خواهیم کرد. چراکه نوروز آن سال، مصادف با شهادت حضرت امام صادق (ع) شده بود. مردم به تصمیمات شاه اعتراض داشتند و به همین علت به خیابان‌ها آمده بودند. آن طور که یاد می‌آید، تظاهرات تا ظهر ادامه داشت اما بعد از ظهر همان روز، حکومت نظامی اعلام شد.

این شروع انقلاب اسلامی ایران بود. به عبارت دیگر، انقلاب از بازار تبریز شروع شد که شرح این ماجرا سال‌ها است که نقل می‌شود و مردم تبریز خاطرات آن روزها را فراموش نکرده‌اند.

میرحسین هاشمی

رئیس اتاق اصناف مرکز استان آذربایجان شرقی
یعنی زمانی که مردم می‌خواستند مراسم ترحیم حاج آقا مصطفی را در تبریز برگزار کنند، تظاهرات مهم دیگری در بازار، روبروی مسجد مقبره انجام شد. به خاطر درگیری‌های ایجاد شده، یکی از انقلابیون شهید شد و به این ترتیب اعتراضات اوج گرفت و پس از آن تظاهرات در مناطق دیگر کشور مثل تهران و قم نیز به طور مکرر و دنباله دار ادامه یافت. مبارزات روز به روز قوت و قدرت گرفت و به مرور حکومت شاهنشاهی تضعیف شد و سرانجام انقلاب اسلامی ایران به پیروزی رسید.
در آن زمان، بازاریان و روحانیون با هم بودند و در کنار هم قرار گرفته بودند و این وحدت نه تنها در دوره انقلاب که حتی پس از آن نیز ادامه یافت. در دوران جنگ تحمیلی عراق علیه ایران نیز نمونه‌های بسیاری از همراهی بازاریان و روحانیت در تاریخ ثبت شده است.
اصناف و بازاریان در تمامی آن سال‌ها با مبارزات و نیز ارائه خدمات در کنار مردم و نظام بوده‌اند و در مناسبات مختلف پیشگام دیگر گروه‌ها قرار گرفتند. هیچ کس نیست که بتواند این نقش را انکار کند. بازاریان در هنگامه‌های سخت مثل بلایای طبیعی با ارسال کالا و ارائه خدمات به سیل‌زدگان و زلزله‌زدگان کمک کردند تا بتوانند راحت‌تر دوران سخت را بگذرانند. بنابراین این روحیه فداکاری و ایثار هنوز در بازاریان زنده است.

بازار شیراز پیشگام در به ثمر رسیدن پیروزی انقلاب اسلامی

سید محمود هاشمی
رئیس اتاق اصناف مرکز استان فارس

بازار شیراز در پیروزی انقلاب از جایگاهی مهم و تاریخی برخوردار بوده است، در زمینه‌های پیروزی انقلاب اسلامی در شیراز، به قابلیت ویژه شبکه ارتباطی بین روحانیون و بازاریان شیراز میتوان اشاره کرد و بازار شیراز همان ابتدای نهضت امام(ره)، همسو و همراه عده عظیمی از مراجع، علما، هیئت‌های مذهبی و دانشگاهیان در مسیر نهضت قرار گرفت.
بازاریان استان فارس همزمان با تهران و قم به صف انقلابیون پیوستند و با روشنگری علمای بزرگی همچون آیت الله محلاتی و شهید آیت الله دستغیب به مقابله با رژیم پهلوی برخاستند و با تشکیل و تداوم جلسات بازاریان و روحانیون، اطلاع‌رسانی لازم به افکار عمومی صورت می‌گرفت و بازاریان با اجرای تصمیمات علما، نهضت را همراهی می‌کردند.

بنده بیش از ۴۲ سال است که مسئولیت صنف را در استان شیراز عهده‌دار هستم و از همان دوران جوانی علاقه خاصی به شرکت در جلسات و همراهی برای مبارزات علیه رژیم پهلوی داشتم و به همین دلیل یکی از اعضای اصلی بازار شیراز برای فعالیت در نهضت انقلاب اسلامی بودم.

در سالهای منتهی به وقوع انقلاب، مردم استان فارس نیز همچون دیگر استان‌ها در تلاش بودند تا نقشی در پیروزی انقلاب اسلامی داشته باشند و با تعطیلی بازار و راهپیمایی و تحصن‌ها مخالفت خود را با رژیم شاهنشاهی نشان می‌دادند.

بعد از قیام ۱۵ خرداد فضای خاصی برای حمایت از قیام در بازار شیراز شکل گرفت و بازاریان با هدایت علما و روحانیون مساجد و هیئت‌های مذهبی بازار را به محلی برای تظاهرات و مجالس سیاسی مبدل کردند و در محرم سال ۴۲ زمانی که خبر دستگیری امام خمینی(ره) به شیراز رسید، بعدازظهر همان روز بازاریان و مردم در مسجد جامع عتیق تجمع کردند و در همان شب آیت الله دستغیب را دستگیر کردند.

پس از شروع راهپیمایی‌ها در دی ماه سال ۵۶ (به مناسبت شهادت حاج مصطفی خمینی فرزند امام(ره) در شیراز بازار و مساجد بزرگ شهر به کانون انقلاب تبدیل شد و در طول چند سال فعالیت نهضت انقلاب اسلامی هر زمان که علما اعلام به تعطیلی دکان‌ها و بازار می‌کردند اصناف همراهی لازم را داشتند و همین فعالیت‌ها تأثیر بسزایی در تضعیف رژیم پهلوی داشت.

ورقه نام نقش اصناف و بازار ایران در پیروزی انقلاب اسلامی

www.otaghasnafefiran.ir

